

БЮЛЕТИН на Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци

Брой 3/м. март 2024 г.

Секторът се събра
на една маса

[Прочети повече](#)

Консултативен съвет по
зеленукопроизводство

[Прочети повече](#)

Нов прием по мярка
4.2.

[Прочети повече](#)

Бързи закуски,
забранени по света

[Прочети повече](#)

Производители и преработватели на плодове и зеленчуци на една маса

Съюзът на преработвателите на плодове и зеленчуци (СППЗ) и Асоциация “Традиционни български консерви” (АТБК) организираха среща-разговор за бъдещето на индустрията за преработка на плодове и зеленчуци в България. Събитието се състоя на 4-ти април в с. Старосел.

Срещата събра на едно място преработвателите на плодове и зеленчуци, производителите на суровини, институциите, определящи политиките за развитие на сектора, работодателски и браншови организации, доставчици на продукти и услуги в сферата.

“Опитваме се – с информация и диалог – да преодолеем предизвикателствата пред сектора и да подкрепим усилията на производителите и преработвателите на земеделска продукция да бъдат конкурентоспособни и успешни на пазара”, каза Антоанета Божинова, изпълнителен директор на СППЗ и един от организаторите на събитието среща-разговор за бъдещето на индустрията за преработка на плодове и зеленчуци в България.

Тя допълни, че амбицията им е българските плодове и зеленчуци, консервите родно производство, да намерят своето

достойно място на рафтовете в магазина и на българската трапеза.

“Това не е индивидуално усилие и не е ангажимент единствено на стопаните и на бизнеса. Всеки има своята роля – от производството, през преработката и реализацията, до условията, законите и инструментите, с които държавата определя развитието на бранша”, допълни Божинова.

Тя напомни, че това ще бъде поредната съвместна среща на сектора, която обаче се подготви и се проведе в съвсем различна среда. На фона на изключително динамичните и непредвидими процеси, свързани с неблагоприятните климатични промени и отминалата ковид криза, днес се добавят нови предизвикателства – политическа нестабилност, международни военни конфликти и нарушена продоволствена сигурност.

“Всички тези фактори имат пряко и косвено отражение върху развитието на земеделието, а оттам и на преработвателната индустрия в страната. Имаме нужда от общи действия и взаимна подкрепа, които да дадат перспектива за бранша”, категорична е Антоанета Божинова.

Във фокуса на дискусиите бе проектът за нов Закон за търговия със земеделска продукция и храни, както и първото изменение в Стратегическия план в подкрепа на производителите на плодове и зеленчуци. Сред темите, по които участниците получиха информация от министър Вътев, са още мерките в помощ на производителите на плодове и зеленчуци в Закона за рентите и отдаването на площи от националния земеделски фонд и важната тема за сектора – напояването.

"Борим се всеки сам да оцелява и сблъсквайки се с проблемите на този индивидуализъм, започваме да търсим причините извън себе си, а те са в нас – нямаме си доверие, не се кооперираме, не признаваме успеха на другия. У нас имаме менталитетен проблем, който не се решава с приказки, а с осъзнаване какъв е най-успешният път към пазара", каза Кирил Вътев по време на срещата.

"Понякога се чувствам заложник на претенции, които са несъстоятелни, които са забравили, че има и пазар – как стоиш на пазара и как стигаш до него. Проблеми, които произтичат от това, че не умеем да се кооперираме, да се сдружаваме и не осъзнаваме каква синергия можем да направим и колко по-успешни можем да бъдем на пазара", коментира още министърът. По думите му всички в сектора на

земеделieto и храните се конкурират с много добре организирани, много добре структурирани кооперативи, с много дълбок маркетинг, много добре знаят къде с какво отиват и печелят позиции.

Димитър Ангелинов, председател на Асоциация "Традиционни български консерви", се присъедини към мнението на министър Вътев, че "без коопериране сме никои". По думите му, за да се развива една икономика, са необходими 3 неща – евтини суровини, евтина работна ръка и добра комуникация с държавата и оттам нататък висока производителност. "Евтини суровини отдавна в България няма, евтина работна ръка също. Остава да търсим максимална производителност", посочи Ангелинов. Той допълни, че проблемът не е само български, а европейски, но не се ли обединят всички заедно, няма да постигнат резултати.

"След усилията, които положихме, тази година проблемът с домати за преработка в България е почти решен. Заводите миналата година бяха на 60 процента, тази са на 95 и даже отказват да изкупуват домати", заяви председател на Асоциация "Традиционни български консерви", допълвайки, че при него идват хора, които казват, че са готови да инвестират в нови заводи за преработка, ако нещата продължават така. Той изрази

убеждение, че до няколко години ще направят огромна стъпка и с пипера, и с патладжана, за да спрат преработвателните предприятия да купуват плодове и зеленчуци от трети страни или други страни от ЕС.

Инж. Стойко Кировски, председател УС на СППЗ, информира, че са избрали датата 4 април за днешното събитие, защото на нея преди 125 години е издадено строително разрешение за първата консервна фабрика в България. "Мисля, че консервната промишленост заслужава такъв ден, защото създаваме работни места, особено на местата, където има демографски срив, създаваме голяма придадена стойност на продуктите, които произвеждаме", подчерта Кировски.

Той връчи удостоверенията за членство на най-новия член на СППЗ – стъklarския завод "Рубин".

Предложенията на бранша за промени в Закона за поземлените отношения, подготовката на нов закон за коопериране в България, както и промени в трудовото

законодателство и договаряне и допълнителни възнаграждения в сектора представи зам.-председателят на Българската стопанска камара (БСК) Мария Минчева.

Даниела Венева от Централното управление на Националната агенция за приходите (НАП) даде разяснения по прилагането на европейските регулации и националната нормативна база, свързани с условията и реда на осъществяване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск.

Новости в производството и преработката на плодове и зеленчуци и данни от Доклада на АМІТОМ – доброволна асоциация, обединяваща професионални организации на преработватели на домати в Средиземноморския регион и Световния съвет за преработка на домати (WPTC) – бяха други акценти в програмата на среща.

Г-ж Светла Боянова, изпълнителен директор на Българска аграрна камара представи новостите в ОСП и ролята на Копа Коджека/Доброволна организация на европейски фермери и земеделски организации/.

Консултативен съвет по овощарство и зеленчукопроизводство: Какво бе обсъдено?

Министърът на земеделието и храните Кирил Вътев обсъди с браншови организации на производители на плодове и зеленчуци мерки за подпомагане и за повишаване на конкурентоспособността на сектора по време на Консултативен съвет по овощарство и зеленчукопроизводство днес в МЗХ.

Участниците в Консултативния съвет дискутираха постъпили предложения от браншови организации, включително свързани с промени в Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г. Браншовите организации поставиха още въпроси за интервенциите по директните плащания, държавните помощи и регулации, проблемите с работната ръка в сектор „Земеделие“, напоителната инфраструктура, финансово подпомагане на разсадопроизводството, подпомагането на оранжерийното производство и сроковете, в които Държавен фонд „Земеделие“ изплаща помощта по обвързаното с производството подпомагане.

Министър Вътев припомни, че бяха стартирани 24 проекта за рехабилитация на напоителни съоръжения и информира за усилията на екипа на МЗХ да бъде облекчен

режимът за изграждане на сондажи в земеделските стопанства.

Той информира за решение на Министерския съвет, свързано с автоматизираната информационна система за издаване на разрешения за пребиваване и работа в България или т.нар. „Синя карта“, което се очаква да е в помощ и на производителите на плодове и зеленчуци.

Заместник-министърът на земеделието и храните Александър Йоцев представи информация за проведените срещи с Министерство на труда и социалната политика, на които е обсъждан въпросът за държавната политика за привличане на работна сила в страната.

Браншовите организации посочиха, че за производителите е важно обвързаното с производството подпомагане на сектор плодове и зеленчуци да се изплаща своевременно предвид започналите основни обработки в овощни градини.

Министър Вътев представи напредъка по Законопроекта за веригата на доставки на земеделски продукти и храни.

Земеделските производители бяха информирани, че МЗХ очаква предложения от сектора във връзка с предстоящи промени в Наредба № 10 от 27 юни 2023 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите в областта на околната среда и климата и хуманно отношение към животните, включени в Стратегическия план.

В Консултативния съвет участваха председателят на Държавната комисия по

стокови борси и тържища Владимир Иванов, представители на ССА и БАБХ, Българска аграрна камара, Асоциация “Български зеленчуци”, Национален съюз на градинарите в България, Национална асоциация на картофопроизводителите, Асоциация на овощарите в България, Съюз на Дунавските овощари, Българска асоциация на малинопроизводителите и ягодоплодните, Добруджански овощарски съюз, Българска организация на производители на оранжерийна продукция, организации на производители, Национална асоциация на производителите и преработвателите на

черупкови плодове, Българска асоциация на биопроизводителите, Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци.

Източник: МЗХ

ГУДЕКС АД

tel.: +359 350 6 22 70 / mob.: +359 888 21 66 36
e-mail: sales@gudex-caps.com / web: www.gudex-caps.com

BPA - NI

Производител на метални винтови капачки
Лакиране и печат на метал

BPA - NI

BPA NOT ADDED TO INKS AND COATINGS

През май или юни стартират целеви приеми по подмярка 4.1 и 4.2

Комитетът по наблюдение (КН) на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони (СПРЗСР) 2023-2027 г. одобри 17-то изменение на Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г. (ПРСР 2014-2020) по време на третото си заседание в София. Основната цел е осъществяване на ефективно разпределение на свободния финансов ресурс в съответствие със заложените цели и приоритети по Програмата до края на 2025 г.

Във връзка с генерираните свободни средства по отделните мерки и подмерки се предвижда преразпределяне на средства в размер на близо 100 млн. евро. Промените са обосновани и с наличието на изготвени проекти в Държавен фонд „Земеделие“, отговарящи на условията за допустимост и съответстващи на критериите за оценка, за които не е бил наличен бюджет по съответните процедури за прием.

С промяната в пълна степен ще бъдат постигнати трите главни приоритета на Програмата, свързани с повишаване на конкурентоспособността и балансираното развитие на селското и горското стопанство и преработващата промишленост, опазване на екосистемите и устойчивото управление на природните ресурси и утвърждаване на социално-икономическото развитие на селските райони.

Свободните разполагаеми средства ще бъдат насочени към бюджетите на подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ и подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ с цел обявяване на целеви приеми

по двете подмерки през 2024 г.

На заседанието беше одобрена Индикативната годишна работна програма на ПРСР за 2024 г., предвиждаща провеждане на целеви прием по подмярка 4.1 и на целеви прием по подмярка 4.2 за инвестиции в околна среда. Участниците в комитета одобриха и критериите за подбор на проектни предложения по двете процедури, които да осигурят реалистично изпълнение на проектите.

По предложение на браншовите организации, таванът по подмярка 4.1 е увеличен от 350 на 450 хиляди евро. Като допустими са добавени чувствителните сектори и царевичата.

Очаква се приеми да стартират през май или юни и да бъдат със срок от 3 месеца.

По време на заседанието заместник-министърът на земеделието и храните Таня Георгиева заяви, че амбицията на Управляващия орган е да осигури ликвидност на средства по приключили приеми от ПРСР 2014-2020 г., които имат потенциал, да бъдат реализирани.

Предстои Управляващия орган да представи и договори окончателен вариант на 17-то изменение на ПРСР със службите на Европейската комисия.

По време на заседанието Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ) представи общия напредък на изпълнението на ПРСР.

Източник: www.agrozone.bg

Изравнява се подпомагането по обвързаната подкрепа за сливи и десертното грозде

Съгласно решение на 49-тото Народно събрание се прилага модулиран размер на подпомагане за всички интервенции по отношение на производството на плодове и зеленчуци, както и в сектор животновъдство. Това заяви Аделина Стоянова, директор на дирекция „Директни плащания“, МЗХ.

“Ние бяхме изключили плодовете от прилагането на модулираната ставка, тъй като считахме, че площите които са над 30 хектара не са толкова значими, за да може да се оправдае административната тежест от това прилагане, но следвайки решението на Комисията по земеделие, приложихме модулирана ставка в интервенцията за плодове”, допълни тя.

“Това, за което най-много си говорихме с производителите на плодове през изминалата година и Кампания 2023 е за разликата в

подпомагането между сливите и десертното грозде, поради което в предложението за изменение на Стратегическия план сливите и десертното грозде са изравнени в подпомагането, заедно с останалите плодове, така че и това предложение на сектора намери отражение в Стратегическия план”, заяви Стоянова.

“Към настоящия момент има постигната договореност по отношение на преразпределението на бюджетите между еко схемите, така че да можем да удовлетворим по-високия интерес на фермерите към определени еко схеми и те да получат очакваното си подпомагане”, сподели още Стоянова.

Източник: www.agrozone.bg

Евродепутатите призовават за по-строги правила за намаляване на хранителните и текстилните отпадъци

Евродепутатите приеха на първо четене позицията си относно предложеното преразглеждане на Рамковата директива за отпадъците с 514 гласа „за“, 20 гласа „против“ и 91 „въздържал се“.

Парламентът предлага по-високи обвързващи цели за намаляване на отпадъците, които да бъдат постигнати на национално равнище до 31 декември 2030 г. — най-малко 20 % в преработката и производството на храни (вместо 10 %, предложени от Комисията) и 40 % на глава от населението в търговията на дребно, ресторантите, заведенията за хранене и домакинствата (вместо 30 %). Парламентът също така иска от Комисията да оцени дали следва да бъдат въведени по-високи цели за 2035 г. (съответно най-малко 30 % и 50 %) и ако това е така, изисква от тях да представят законодателно предложение.

Производителите следва да покриват разходите за събиране, сортиране и рециклиране на отпадъци от текстилни изделия

Евродепутатите одобриха схеми за разширена отговорност на производителя, чрез които производителите, които продават текстилни изделия в ЕС, ще трябва да покриват разходите за тяхното разделно събиране, сортиране и рециклиране. Държавите членки ще трябва да въведат тези схеми 18 месеца след влизането в сила на директивата (в сравнение с 30 месеца, предложени от Комисията). Новите правила ще обхващат продукти като облекло и аксесоари, одеяла, спално бельо, завеси,

шапки, обувки, матраци и килими, включително продукти, които съдържат текстилни материали, като кожа, възстановена кожа, каучук или пластмаса.

Докладчикът Анна Залевска (ЕКР, Полша) заяви: „Парламентът предложи целенасочени решения за намаляване на разхищението на храни, като например насърчаване на „грозни“ плодове и зеленчуци, следене на нелоялните пазарни практики, изясняване на датата на етикетирание и даряване на непродадени, но годни за консумация храни. Що се отнася до текстилните изделия искаме да включим и небитови продукти, килими и матраци, както и продажби чрез онлайн платформи.“

Текстът представлява позицията на Парламента на първо четене. Досието ще бъде разгледано от новия Парламент след европейските избори на 6-9 юни.

При приемането на настоящия доклад Парламентът отговаря на очакванията на гражданите ЕС да прилага принципите на кръговата икономика и да насърчава мерки срещу разхищаването на храни.

Източник: www.bia-bg.com

Търговия със стоки на България с ЕС през 2023 г. (Предварителни данни)

През 2023 г. износът на стоки от България за ЕС намалява с 9.0% спрямо същия период на 2022 г. и е в размер на 55 142.5 млн. лева. Основни търговски партньори на България са Германия, Румъния, Италия, Гърция и Франция, които формират 61.0% от износа за държавите - членки на ЕС.

При износа, разпределен според Стандартната външнотърговска класификация, най-голям ръст е отбелязан в сектор „Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн“ (10.7%). Най-голям спад се наблюдава в сектор „Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход“ (63.8%).

През декември 2023 г. износът за ЕС намалява със 7.8% спрямо същия месец на предходната година и е в размер на 3 898.2 млн. лева.

Вносът на стоки в България от ЕС през 2023 г. намалява с 2.5% спрямо същия период на 2022 г. и е на стойност 58 124.8 млн. лева (по цени CIF)[1]. Най-голям е

стойностният обем на стоките, внесени от Германия, Румъния, Италия, Гърция и Нидерландия.

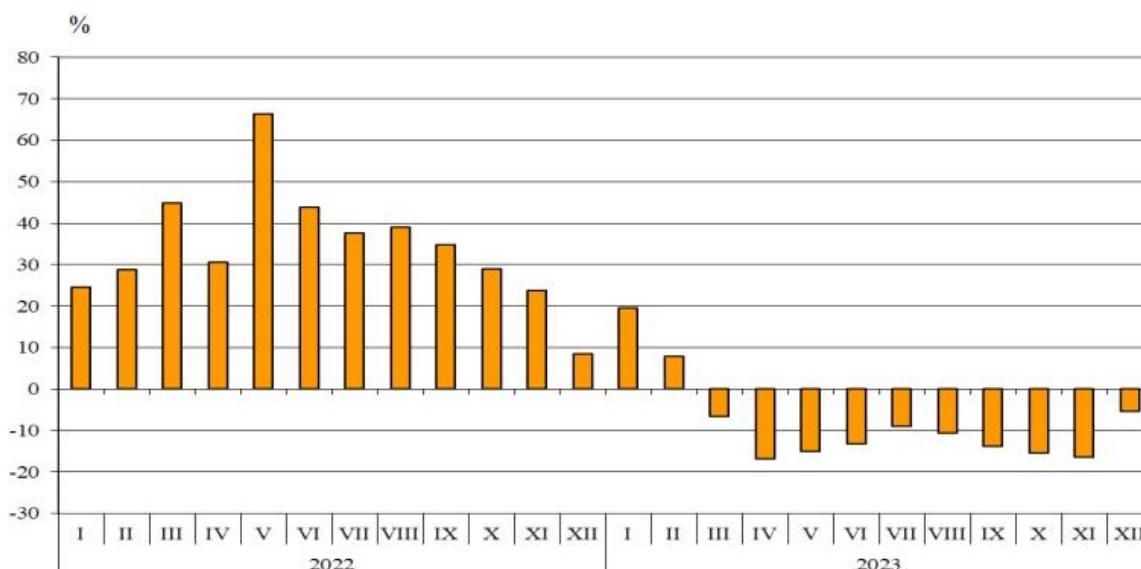
При вноса, разпределен според Стандартната външнотърговска класификация, най-голямо увеличение е отчетено в сектор „Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн“ (15.7%). Най-голям спад се наблюдава в сектор „Минерални горива, масла и подобни продукти“ (60.7%).

През декември 2023 г. вносът на България от държавите - членки на ЕС, намалява с 2.8% спрямо същия месец на предходната година и е в размер на 4 763.6 млн. лева.

Външнотърговското салдо (износ FOB - внос CIF) на България с ЕС през 2023 г. е отрицателно и е на стойност 2 982.3 млн. лева.

Източник: www.bia-bg.com

Фиг. 1. Номинално изменение в стойностния обем¹ на износа на стоки от България за ЕС през периода 2022 - 2023 година (Спрямо същия месец на предходната година)

Популярни „бързи закуски“, забранени по света, част 1

Бързите закуски, които всички харесваме в страните, в които живеем, може да се окажат забранени на други места в света, където пътуваме. Всяка страна има собствено законодателство и може да спре от продажба дори най-популярните „вредни храни“, които обичаме. Такива са както България, така САЩ и Канада, както и много страни от Европа. Ето и малка част от списъка, както и прогнозните печалби, ако тези продукти не бяха забранени в определени страни:

- **Fruit Loops**

Северноамериканските зърнени закуски са спечелили доста добра репутация, тъй като съдържат големи количества захар и много малко хранителни свойства. От тези зърнени култури една от най-популярните е Fruit Loops. Въпреки всичката си популярност, поколения деца в Норвегия, Франция, Финландия и Австрия са отгледани без тази цветна класическа закуска. Забранена е в Норвегия, Франция, Финландия и Австрия. Причината е твърде много изкуствени оцветители.

- **Полусурови бургери**

Истинският почитател на говеждото ще ви каже, че единственият начин наистина да изядете бургер или пържола е да ги оставите да „излязат от чинията“. Много хора обичат

да следват мотото „колкото по-кърваво, толкова по-добре“, но за съжаление, когато посещават Нова Зеландия или части от Обединеното кралство, истинските месоядни няма да могат да получат суровото месо, за която жадуват. Причината за забраната е наличието на потенциални бактерии.

- **Кебапи**

Наличието на широка гама от налични храни от цял свят помага на много градове да затвърдят мястото си на кулинарната карта.

Едно от нещата, които в края на краищата помагат на града да придобие своята индивидуалност, е неговата кулинарна сцена. В повечето европейски градове кебапите са основната храна за бързо хапване, но не и във Венеция.

- **Чипс без мазнини**

Чипсът без мазнини е създаден, за да даде на хората алтернатива на мазните, вкусни, покрити със сол snackове, на които толкова много хора трудно казват „не“. Алтернатива без мазнини звучи страхотно, но нищо страхотно не идва без определена цена. Правителствата на Канада и Обединеното кралство не желаят да платят тази цена.

Източник: www.bgvoice.com